

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 04.05.2026

Lahden kaupungin luonnonsuojeluohjelma 2030

1921/11.00.00.00/2026

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

erityisasiantuntija Anna-Maaria Särkkä,

suunnittelujohtaja Juha Helminen ja

rakennus- ja ympäristövalvonnanjohtaja Mika Kemppainen

Lisätietojen antaja suunnittelujohtaja Juha Helminen p. 050 387 8710.

Päätös

Esittelijä

kaupunginjohtaja Kyynäräinen Niko

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää hyväksyä Lahden kaupungin luonnonsuojeluohjelman 2030.

Perusteluosa / aiempi käsittely

Lahden kaupunki, Kaupunkiympäristölautakunta, 14.04.2026

§ 46

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

suunnittelujohtaja Helminen Juha

Päätösehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta päättää esittää kaupunginhallitukselle, että se hyväksyy Lahden kaupungin luonnonsuojeluohjelman 2030.

Perusteluosa

Lahden strategisena tavoitteena on olla ympäristökaupunki. Kaupungilla on tehty päätökset hiilineutraalisuudesta ja luontopositiivisuudesta. Lisäksi on hyväksytty kaupungin viheralueohjelma. Luonnonsuojeluohjelma tukee omalta osaltaan kaupungin tavoitteita ja hyväksytyjä ohjelmia. Lisäksi se vastaa EU:n sisällä asetettuihin luonnonmonimuotoisuustavoitteisiin, joista keskeisenä on luonnonsuojelualueiden pinta-alan kasvattaminen. Luonnonsuojeluohjelman avulla Lahden kaupunki toteuttaa myös luonnonsuojelulain mukaista lakisääteistä velvollisuuttaan edistää luonnon monimuotoisuuden suojelua sekä maisemansuojelua alueellaan. Lahden ainutlaatuista luontoa voi suojella vain Lahdessa.

Lahden luonnonsuojeluohjelma on jatkotyö kaupungin ympäristöohjelmalle (KH 18.6.2018 § 178), jossa asetettiin tavoitteeksi ohjelman laatiminen ja suojelualueiden kokonaispinta-alan nostaminen viiteen prosenttiin (5 %) vuoteen 2030 mennessä.

Luonnonsuojeluohjelman tavoitteena on säilyttää Lahden luonnon tyypillisiä ja harvinaisia piirteitä, kuten lajeja ja luontotyyppejä, täydentää olemassa olevaa luonnonsuojelualueverkostoa, ylläpitää eläinten ja kasvien liikkumiselle tärkeitä ekologisia yhteyksiä ja suojelualueiden kytkeytyneisyyttä.

Luonnonsuojeluohjelmassa on priorisoitu suojeltavat kohteet ja asetettu ne toteutusjärjestykseen. Ohjelma ohjaa uusien suojelualueiden perustamista ja alueiden hoidon ja käytön suunnittelua. Ohjelmaan on pyritty sisällyttämään mahdollisimman laaja-alaisia ja erityyppisiä suojelukohteita.

Luonnonsuojeluohjelmassa on esitetty kaupungin maille yhteensä 33 uutta luonnonsuojelualueita, yhteispinta-alaltaan noin 850 hehtaaria.

Kohteiden suojelusta laaditaan erilliset kunnalliset suojelupäätökset ja suojeluhakemukset LVV:lle (Lupa- ja valvontavirasto), joiden yhteydessä täsmennetään kohteiden tarkat rajaukset ja kunkin kohteen suojelumääräykset. Hakemusten yhteydessä määritetään myös suojelun ulkopuoliset noin 30 metrin levyiset vaihettumisvyöhykkeet asutukseen ja katuihin. Vaihettumisvyöhykkeiden avulla pyritään estämään lahoavien vaaraa aiheuttavien puiden kaatuminen tonteille ja kaduille sekä mahdollistetaan alueiden kustannustehokkaampi hoitaminen. Vaihettumisvyöhykkeiden vuoksi kohteiden pinta-alat pienenevät jonkin verran. Kohteiden suojelusta haetaan Metso-korvauksia valtiolta niin kauan kuin se on mahdollista.

Luonnonsuojeluohjelmaa on valmisteltu yhteistyössä kaupungin eri organisaatioiden välillä. Ohjelmaa on esitelty päättäjille kaupunkiympäristölautakunnassa, kaupunginhallituksessa ja valtuustoseminaarissa. Lisäksi ohjelmaa on esitelty asukkaille. Valmistelusta saadun palautteen perusteella ohjelmaa on tarkennettu.

Valtaosa uusista suojelukohteista (33 kpl) on yleiskaavassa 2035 (Y-205) retkeily- ja ulkoilualueita (VR, VR/S, 10 kpl) sekä lähivirkistys-alueita (VL, 12 kpl). Maa- ja metsätalousmerkinnällä (M, MU, MY) on yleiskaavassa 8 kohdetta. Loput 3 kohteista ovat yleiskaavassa suojelumerkinnällä SL. Kohteilla ei ole ristiriitaintressejä kaavoituksen tai virkistyskäytön kanssa.

Luonnonsuojeluohjelman keskeisiä vaikutuksia (EVA) on tarkasteltu erillisessä asiantuntija-arviossa (Sitowise 8.5.2025). Tarkasteltavia vaikutuksia olivat kuntalaisvaikutukset, organisaatio- ja henkilövaikutukset, talousvaikutukset ja ympäristövaikutukset.

Lahdessa on tällä hetkellä 54 luonnonsuojelualueita, yhteispinta-alaltaan 1067 hehtaaria. Kaupunki on merkittävä suojelualueiden perustaja, sillä se omistaa suojelualueista peräti 88 %. Luonnonsuojeluohjelman toteuttamisen jälkeen Lahden

suojelupinta-ala on 1917 hehtaaria, mikä on 3,7 % kaupungin kokonaisalasta ja noin 25 % kaupungin omistamasta metsäpinta-alasta. Suojelalueverkostoa on tavoite jatkossa laajentaa yksityisten maanomistajien suojelupanoksella ja kaupungin mahdollisilla uusilla hankinnoilla.

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimus

Toimenpiteet

Kh: -